



**Program wychowawczo - profilaktyczny  
Szkoły Muzycznej I i II stopnia  
im. Bronisława Rutkowskiego w Krakowie  
na rok szkolny 2023/2024**

***Spis treści***

	<i>strona</i>
Część I. Podstawy ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego.....	2
1. Wprowadzenie.....	2
2. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego .....	2
3. Wizja i misja szkoły.....	4
4. Sylwetka absolwenta.....	5
5. Diagnoza i ewaluacja problemowa - ogólne założenia Programu .....	5
6. Zadania wychowawcze i formy ich realizacji .....	7
7. Założenia i cele Programu .....	11
8. Zadania pracowników Szkoły.....	14
9. Współpraca rodziców i Szkoły w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej .....	15
10. Literatura .....	15
Część II. Plan wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2023/24.....	17
1. Odniesienie do ewaluacji z poprzedniego roku szkolnego .....	17
2. Uwzględnienie priorytetów wychowawczo-profilaktycznych na rok 2023/24..	18
3. Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń Szkoły.....	18
4. Cele ogólne i szczegółowe planu .....	18
5. Harmonogram zadań.....	24
6. Zaplanowana ewaluacja w pierwszej dekadzie czerwca 2024 roku oraz wnioski do pracy wychowawczo-profilaktycznej na rok następny.....	26

## Część I. Podstawy ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego.

### 1. Wprowadzenie.

Niniejszy dokument stanowi podstawę realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego w Szkole Muzycznej im. B. Rutkowskiego w Krakowie w roku szkolnym 2022/2023.

#### Podstawa prawna:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej*
- *Powszechna Deklaracja Praw Człowieka*
- *Konwencja o Prawach Dziecka*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty*  
(Tekst jednolity - Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 z dn. 22 października 2021 r.)
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe*  
(tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.: Dz. U. z 2021 r. poz. 762 i Dz. U. z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700, 1730)
- *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta nauczyciela* (Tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.: Dz. U. z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700, 1730)
- *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 14 sierpnia 2019 roku w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1637)
- *Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 5 grudnia 2014 r. w sprawie ramowych statutów publicznych szkół i placówek artystycznych* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1646)
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii* (Dz. U. z 2015 r. Poz.1249)
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1611, ze zmianą z dnia 6 sierpnia 2019 r. – Dz. U. z 2019 r. poz. 1575)
- *Plan pracy Szkoły Muzycznej I i II st. im. B. Rutkowskiego w Krakowie*

### 2. Charakterystyka Szkoły i środowiska lokalnego.

Szkoła Muzyczna im. Bronisława Rutkowskiego w Krakowie jest istotnym miejscem na mapie życia artystycznego miasta, żywym ośrodkiem rozwoju kultury Krakowa i dzielnicy Podgórze. Jej aktywność integruje społeczność lokalną i dodatkowo wpływa na upowszechnianie kultury muzycznej w Polsce. Celem działania szkoły jest profesjonalne kształcenie dzieci i młodzieży poprzez rozbudzanie w nich miłości do muzyki.

Wspieranie utalentowanych młodych ludzi uważamy za swój przywilej i obowiązek. Przyjazna atmosfera, dbałość o dobro i potrzeby uczniów, świadome pełnienie roli wychowawczej stanowią podstawę całego realizowanego procesu kształcenia.

System nauki w szkole oparty jest na indywidualnych lekcjach instrumentu głównego (z wyjątkiem wokalistyki w szkole II stopnia) oraz na zajęciach zbiorowych – przedmioty ogólnomuzyczne, zespół, chór, orkiestra, big band.

Szkoła przygotowuje instrumentalistów i wokalistów do działań estradowych oraz do dalszego kształcenia w kierunku muzycznym.

Nauka w Szkole Muzycznej I stopnia odbywa się w cyklu sześcioletnim lub czteroletnim (przeznaczonym dla dzieci starszych). Rozpoczynając naukę należy wybrać instrument, na jakim dziecko będzie się uczyć. W naszej szkole jest możliwość nauki na jednym z następujących instrumentów:

- fortepian
- klawesyn
- skrzypce
- altówka
- wiolonczela
- kontrabas
- gitara
- harfa
- akordeon
- flet
- klarnet
- obój
- fagot
- saksofon
- trąbka
- puzon
- waltornia
- eufonium
- tuba
- perkusja.

Nauka w Szkole Muzycznej II stopnia, w zależności od wybranej specjalizacji, trwa sześć lat (instrumentalistyka) lub cztery lata (wokalistyka, wokalistyka jazzowa, instrumentalistyka jazzowa).

Tak w SM I jak i II stopnia lekcje gry na instrumencie są indywidualne, co sprzyja stworzeniu atmosfery partnerstwa, a nauczycielowi daje możliwość dostosowania programu do umiejętności ucznia. Zajęcia z teorii muzyki, rytmiki i audycji muzycznych odbywają się w małych grupach.

Tylko w naszej szkole możliwa jest dodatkowo, w formie fakultetów nauka gry na instrumentach dawnych – skrzypce barokowe, altówka barokowa, wiolonczela barokowa, flety proste, flet traverso, lutnia barokowa i renensansowa, trąbka barokowa, obój barokowy oraz na instrumentach ludowych: suka biłgorajska, fidel płocka, basy ludowe, gadułka, morin – churr, er-hu, złóbcoki

Zdobyte umiejętności dają zawsze poczucie sukcesu i ogromną satysfakcję. Jest ona tym większa, im większe jest grono odbiorców – słuchaczy. Pokonywanie własnych słabości, stresu i tremy, zawsze towarzyszących występom przed publicznością, współodpowiedzialność za wyniki pracy zespołowej – to elementy nie do przecenienia w kształtowaniu osobowości młodego człowieka.

Uczniowie naszej szkoły mogą uczestniczyć w zajęciach szkolnych orkiestr: smyczkowej i big bandu, zespołów kameralnych i chóru. Od najmłodszych lat poznają smak indywidualnych i grupowych występów, koncertując nie tylko w szkolnej sali koncertowej, ale również w Filharmonii Krakowskiej, innych prestiżowych miejscach w kraju, ale też i za granicą. Biorą także udział w festiwalach i konkursach krajowych i międzynarodowych. Uczniowie szkoły występowali m. in. w Niemczech, Danii, Francji, Włoszech, Czechach, na Węgrzech, Słowacji, Litwie i Ukrainie. Dzięki konkursom internetowym, które w ostatnim czasie zyskały szczególną popularność, a także ożywionej współpracy międzynarodowej prowadzonej przez Szkołę w ramach programu Erasmus+, zauważalnym stał się fakt, że nazwiska uczniów, nauczycieli a także sama nazwa Szkoły czy Krakowa zaistniały w wielu ośrodkach na całym świecie. To bardzo ważny, wielopłaszczyznowy czynnik oddziaływania dydaktycznego a przy tym wychowawczego – polegający m.in. na potwierdzaniu dobrego imienia Szkoły, identyfikowaniu się uczniów z placówką, kształtowaniu poczucia odpowiedzialności. To także dobry przykład na współistnienie celów wychowawczych i dydaktycznych w przypadku szkolnictwa artystycznego.

Orkiestry, chór, zespoły kameralne i soliści naszej szkoły tworzą ponadto wspaniałą i niepowtarzalną oprawę uroczystości i różnorodnych spotkań w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym.

W szkole zatrudnionych jest ponad 120 nauczycieli, a uczniowie ogółem stanowią grupę ponad 570 osób, z czego uczniowie szkoły I stopnia nieznacznie przeważają.

### **Bronisław Rutkowski – postać Patrona Szkoły.**

Organista, publicysta i pedagog, urodzony 27 lutego w Komaje na Wileńszczyźnie. Odbył studia w konserwatorium w Petersburgu, na uniwersytecie w Wilnie, w konserwatorium w Warszawie (1921 – 1924) oraz w Paryżu (1924 – 1926). Wszechstronnie wykształcony muzyk (studiował grę na organach, dyrygenturę i teorię muzyki) objął klasę organów w warszawskim konserwatorium bezpośrednio po studiach paryskich, od 1946 roku związany również z Krakowem, będąc profesorem, a następnie od 1953 roku, rektorem PWSM w Krakowie. Bronisław Rutkowski był jednym z założycieli Towarzystwa wydawniczego Muzyki Polskiej w Warszawie oraz Stowarzyszenia Miłośników Dawnej Muzyki. Pracował jako redaktor czasopism: Ruch Muzyczny (1957 – 1959), Gazeta Muzyczna, Muzyka Polska, był autorem opracowań w zakresie muzyki dawnej i ludowej, prowadził audycje radiowe skierowane do młodzieży.

## **3. Wizja i misja szkoły**

### *Wychowanie poprzez sztukę*

*Wychowanie przez muzykę jest najznakomitsze,  
bowiem rytm i harmonia najgłębiej wnikają w duszę,  
pobudzając w niej odwagę i przyzwoitość.*

/Sokrates/

*Gdy zmieniają się trendy muzyczne,  
jednocześnie zmianom ulegają  
fundamentalne prawa państwa.*

/Platon/

### **WIZJA**

Przyszłość Szkoły celuje w wychowanie pokolenia ludzi aktywnych w kształtowaniu kultury muzycznej, we wszystkich jej dziedzinach, umiejących sprostać nieustannie zmieniającym się wyzwaniom współczesności. Pragniemy, aby nasza Szkoła była miejscem, gdzie przekazywanie wiedzy specjalistycznej i rozwijanie umiejętności wykonawczych łączy się z szeroko pojętym wspieraniem postaw twórczych oraz rozbudzaniem pasji i uzdolnień, miejscem, gdzie nauka łączy się z przyjemnością.

### **MISJA**

Misją Szkoły jest kształcenie uzdolnionych muzycznie dzieci i młodzieży, które w przyszłości będą profesjonalnymi muzykami, a także świadomymi uczestnikami życia muzycznego, zarówno jako jego twórcy, jak i odbiorcy. Swoją działalnością Szkoła chce odpowiadać na potrzeby środowiska lokalnego, podejmując współpracę z innymi ośrodkami kultury, organizując i animując życie muzyczne Krakowa.

Nasza szkoła:

- we współpracy z rodzicami uczy i wychowuje, poprzez sztukę wychodząc z szeroką ofertą edukacyjną i zapewniając sprzyjające warunki do indywidualnego i wszechstronnego rozwoju każdego ucznia
- wspiera uczniów w rozwijaniu talentów wraz z kształtowaniem ich samodzielności i poczucia własnej wartości oraz kultywowaniem tradycji i podkreślaniem tożsamości kulturowej i narodowej
- dba o harmonijny rozwój uczniów i tworzy przyjazną atmosferę z respektowaniem zasad wzajemnego szacunku i tolerancji
- poszerza ofertę edukacyjną, co jest podyktowane chęcią jak najlepszego dopasowania się do aktualnych potrzeb dzieci i młodzieży, z drugiej strony do jak najmocniejszego wpisania się w rozwój kultury, której niezbędnym ogniwem jest sztuka muzyczna
- nawiązuje aktywną współpracę z instytucjami kulturalnymi i oświatowymi, zarówno w środowisku lokalnym, jak i międzynarodowym.

#### **4. Sylwetka absolwenta jako efekt działań wychowawczych i profilaktycznych.**

Absolwent szkoły poprzez działania dydaktyczno-wychowawcze i profilaktyczne:

1. Rozwinął podstawowe zdolności i talenty muzyczne.
2. Opanował grę na instrumencie.
3. Jest przygotowany do aktywnego i twórczego życia w otaczającej go rzeczywistości.
4. Jest wrażliwy na piękno, dobro i prawdę.
5. Jest tolerancyjny i otwarty na innych.
6. Wykształcił umiejętność samokontroli i samooceny.
7. Potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł wiedzy, wykazuje chęć i umiejętność samokształcenia.
8. Potrafi wykorzystać swoją wiedzę i umiejętności.
9. Jest przygotowany do kontynuowania edukacji muzycznej.
10. Ma świadomość zagrożeń wynikających z nieodpowiedzialnych zachowań.

#### **5. Diagnoza i ewaluacja problemowa - ogólne założenia Programu.**

##### **I. Założenia ogólne.**

1. Działania zawarte w Programie wychowawczo-profilaktycznym Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Bronisława Rutkowskiego w Krakowie na rok szkolny 2022/2023 są skierowane w jednakowym stopniu do:

- uczniów,
- nauczycieli,
- rodziców.

Założenia Programu zostały przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w naszej społeczności szkolnej, w tym w zakresie potrzeb rozwojowych uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz

nowych substancji psychoaktywnych. Niniejszy program wychowawczo-profilaktyczny przygotował szkolny zespół do spraw programowych z zakresu wychowania, profilaktyki i pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

## **II. Diagnoza związana z zagrożeniem epidemicznym.**

Od roku szkolnego 2019/2020 diagnozą objęte były zagrożenia wynikające z pandemii koronawirusa i związane z tym potrzeby: kontynuowania zdalnej działalności dydaktycznej oraz starań o możliwie najpełniejszą kontynuację działalności wychowawczej. Diagnoza opierała się na obserwacji funkcjonowania Szkoły w zakresie bezpieczeństwa uczniów i dostrzeganiu:

- konieczności wprowadzania nowych rozwiązań, przede wszystkim organizacyjnych w kontekście czasowego zamykania szkół i podejmowania pracy w trybie zdalnym,
- efektów działań, w tym podjętych w ubiegłym roku szkolnym 2021/2022,
- potrzebie wprowadzenia nowych bądź zmodyfikowaniu istniejących rozwiązań.

Odwołanie stanu zagrożenia epidemicznego nastąpiło z dniem 1 lipca 2023 roku. Z początkiem roku szkolnego 2023/2024, zgodnie z zaleceniami wyższych organów, wobec wystąpienia nowego zagrożenia jakim są zakażenia bakterią legionelli (w szczególności w województwie podkarpackim) obserwacji w celu zapewnienia bezpieczeństwa w szkole podlegają obszary potencjalnie narażające na kontakt z bakterią (sanitariaty, pitniki).

## **III. Diagnoza wychowawcza i prozdrowotna.**

Z uwagi na specyfikę naszej Szkoły będącej szkołą artystyczną prowadzącą kształcenie wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych zauważa się, że głównymi potrzebami uczniów w zakresie oddziaływania objętego Programem są obszary związane z wychowaniem poprzez sztukę, uwrażliwianiem, umiejętnościami współpracy na różnych płaszczyznach – artystycznych, ale też interpersonalnych.

O ile w tym zakresie w ostatnich latach szkolnych zauważano potrzebę zapewnienia większego bezpieczeństwa uczniom (tu poprawiono bądź wprowadzono m.in. harmonogram dyżurów nauczycieli jako stały element tygodniowego planu pracy każdego nauczyciela, procedury poprawiające bezpieczeństwo bądź regulujące sposoby postępowania nauczycieli w sytuacjach wymagających interwencji, monitoring wizyjny) to ostatnie półtora roku doświadczeń związanych z pandemią jednoznacznie wskazuje na obranie za cel **troskę o kondycję zdrowotną uczniów – tak fizyczną, jak i psychiczną.**

## **IV. Ocena rzeczywistej skali zagrożeń pod względem wychowawczym.**

W diagnozowaniu powyższej problematyki istotnym elementem wpływającym na stosunkowo ograniczone występowanie czynników zagrażających poprawnemu przebiegowi pracy wychowawczej i profilaktycznej w naszej Szkole jest także skrupulatnie przeprowadzane postępowanie rekrutacyjne. Istnieje bowiem bezpośredni związek pomiędzy faktem przyjmowania do Szkoły wybranych (a nie wszystkich) potencjalnie uzdolnionych dzieci i młodzieży, chcących się realizować i rozwijać poprzez sztukę - a ich postawą, osobowością, czy wręcz kulturą osobistą.

Ten fakt sprawia, że w naszej społeczności szkolnej nie występują sytuacje krytyczne pod względem wychowawczym, tak jak to niejednokrotnie ma miejsce w społecznościach szkół ogólnokształcących.

Pracownicy Szkoły jednakże są uczuleni na konieczność monitorowania tego typu elementów działalności Szkoły, w tym zachowań uczniów; powinni także stale oddziaływać wychowawczo, gdyż funkcje wychowawcze i opiekuńcze są zawsze nieodzownym elementem pracy dydaktycznej każdego pedagoga.



## V. Aspekty wychowawcze i integracyjne w kontekście możliwości pobierania nauki w Szkole przez uczniów z Ukrainy.

Rzeczywistość z jaką mierzymy się od 24 lutego 2022 roku wywiera wpływ na polskie szkolnictwo, uczniów polskich szkół, pośród których znajdują się także dzieci i młodzież z Ukrainy.

Nasza Szkoła jest otwarta na potrzeby edukacyjne uczniów ukraińskich, którzy chcą kontynuować muzyczną edukację w Polsce. Konsultacje i zajęcia z tymi uczniami prowadzone są od wiosny 2022 roku: kolejni uczniowie podjęli, a pozostali kontynuowali regularną naukę zarówno w SM I stopnia jak i II stopnia. W związku z tym nauczyciele uczący tych uczniów indywidualnie lub w ramach zajęć grupowych będą monitorować właściwy przebieg nauki tych uczniów, także w kontekście oddziaływania wychowawczego poprzez:

- kształtowanie postawy otwartości na potrzeby drugiego człowieka,
- integrację środowiska uczniowskiego, mimo różnic i barier (np. językowych czy kulturowych),
- reagowania na ewentualne nieprawidłowości w tym zakresie.

## VI. Wnioski długofalowe, w tym do wykorzystania w dalszej ewaluacji Programu.

1. Jak pokazały doświadczenia z kilku poprzednich lat, wspomniane we wstępie zagrożenia czy konieczność działań wynikających z zagrożenia epidemicznego mogą rzutować na wiele aspektów wychowawczych czy wręcz organizacyjnych w pracy Szkoły. Plan niniejszy powstaje po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego z dniem 1 lipca 2023 roku, a doświadczenia minionego czasu mają odzwierciedlenie w założeniach Programu w zakresie diagnozy i strategii postępowania w sytuacji istniejących i potencjalnych zagrożeń zdrowotnych. Należy przypuszczać, że podobne założenia będą zawarte w treści Programu na kolejny rok szkolny.

2. Wnioski pośrednio wynikające m.in. z analizy frekwencji uczniów oraz z zauważalnej konieczności oddziaływania na uczniów, w wyniku którego będą oni odczuwać zwiększoną więź ze Szkołą skłaniają do podjęcia działań w tym kierunku. W odpowiedzi na ten problem w bieżącym roku szkolnym planowane jest przeprowadzenie następujących działań:

- „uroczystość ślubowania” nowo przyjętych uczniów do SM II stopnia,
  - obchody „Święta Szkoły” związane z uczczeniem Patrona Szkoły, prof. Rutkowskiego.
- Oba wydarzenia ujęte zostają w rocznym Planie pracy Szkoły.

## 6. Zadania wychowawcze i formy ich realizacji.

Zadanie	Zadania wychowawcze	Formy realizacji	Termin realizacji, os. odpowiedzialne
<b>Wspomaganie ucznia w jego rozwoju emocjonalnym</b>	1. Wzmacnianie dobrych relacji między uczniami.  2. Uczenie swobodnego wyrażania emocji i uczuć przez uczniów, także poprzez sztukę.	- właściwa organizacja zajęć edukacyjnych, uwrażliwianie uczniów  - organizowanie wyjazdów na konkursy, koncertów i innych imprez szkolnych,	cały rok szkolny  - dyrektor -wszyscy nauczyciele

	<p>3. Uczenie nawyków dobrego zachowania i zasad kultury osobistej.</p> <p>4. Uczenie umiejętności komunikowania się z innymi osobami.</p> <p>5. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.</p> <p>6. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem podczas występów publicznych.</p>	<p>- wszelkie formy aktywności szkolnej</p> <p>- wszelkie formy aktywności szkolnej</p> <p>- indywidualne rozmowy z uczniami</p> <p>- rozmowy indywidualne z uczniami, warsztaty, zajęcia terapeutyczne;</p>	<p>- nauczyciele przedmiotów głównych</p>
<b>Wspomaganie ucznia w rozwoju fizycznym</b>	<p>1. Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.</p> <p>2. Dbłość o prawidłową postawę podczas gry na instrumencie.</p>	<p>- rozmowy na temat higieny fizycznej i psychicznej, właściwego odżywiania itp.</p> <p>- dostosowanie planu lekcji do wymogów higieny psychicznej.</p>	<p>cały rok szkolny</p> <p>- wszyscy nauczyciele</p>
<b>Wspieranie ucznia w rozwoju społecznym</b>	<p>1. Rozwijanie i umacnianie tradycji szkolnych i lokalnych.</p> <p>2. Umacnianie współpracy z instytucjami na terenie miasta Krakowa.</p> <p>3. Rozwijanie współpracy z rodzicami.</p>	<p>- udział w wydarzeniach szkolnych i dla środowiska lokalnego;</p> <p>- organizacja koncertów, w tym na zaproszenie instytucji lokalnych</p> <p>- organizowanie koncertów dla rodziców;</p> <p>- zachęcanie rodziców do systematycznych kontaktów</p>	<p>cały rok szkolny</p> <p>- wszyscy nauczyciele</p> <p>- Samorząd Uczniowski</p> <p>- Dyrekcja</p>



	4. Stwarzanie uczniom możliwości współpracy w grupie.	z nauczycielami, celem obserwacji postępów dziecka oraz wspierania go w edukacji muzycznej - udostępnienie rodzicom informacji dot. oferty pomocy specjalistycznej w sytuacjach trudnych w tym podejmowania przez dziecko zachowań ryzykownych  - motywowanie do wspólnego muzykowania podczas lekcji i koncertów	
<b>Wspomaganie ucznia w jego rozwoju duchowym i intelektualnym</b>	1. Uwrażliwienie na piękno, prawdę i dobro.  2. Uwrażliwienie na piękno sztuki, w tym muzyki.  3. Kształtowanie postawy twórczej.  4. Tworzenie warunków do zdobywania wiedzy i umiejętności z uwzględnieniem zdolności i predyspozycji ucznia.  5. Rozwijanie artystycznych i	- rozmowy dotyczące godności każdego człowieka, szacunku wobec innych, dostrzeganie ich potrzeb, konieczności doskonalenia się - poza działalnością dydaktyczną organizowanie wyjazdów na koncerty do filharmonii, teatru, na wystawy - słuchanie oraz odtwarzanie dzieł muzycznych - uczestnictwo w warsztatach (pogłębianie wiedzy z zakresu teorii muzyki i opanowania gry na instrumencie) - indywidualizacja zajęć - organizowanie lub zgłaszanie uczniów	cały rok szkolny - wszyscy nauczyciele

	<p>innych zainteresowań uczniów.</p> <p>6. Rozwijanie procesów poznawczych uczniów.</p>	<p>do uczestnictwa w warsztatach muzycznych, konkursach wiedzy, motywowanie w tym zakresie</p> <p>- organizowanie zajęć z zastosowaniem metod aktywizujących</p>	
<p><b>Wspomaganie ucznia w jego rozwoju kulturalnym i kształtowaniu postaw moralnych</b></p>	<p>1. Kształtowanie szeroko pojętej kultury osobistej.</p> <p>2. Rozbudzanie wśród uczniów tolerancji i szacunku do osób starszych, niepełnosprawnych oraz wobec osób o odmiennej kulturze, obyczajach i światopoglądzie.</p> <p>3. Kształtowanie postawy szacunku dla nauczycieli i osób starszych („nauczyciel - mój mistrz”).</p> <p>4. Kształtowanie umiejętności podejmowania odpowiednich decyzji dotyczących planowania przyszłości.</p> <p>5. Doskonalenie umiejętności oceny postępów własnych zachowań.</p>	<p>- pogadanki na temat zasad i norm dobrego wychowania</p> <p>- dawanie dobrego przykładu, zgodnie z etyką zawodu nauczyciela</p> <p>- organizacja koncertów dla różnych grup słuchaczy</p> <p>- dbanie o dobre relacje nauczyciel-uczeń</p> <p>- rozmowy i pogadanki na temat przyszłości, dalszego kształcenia, wyboru drogi życiowej</p> <p>- stwarzanie sytuacji umożliwiających dokonywanie samooceny</p>	<p>cały rok szkolny</p> <p>- wszyscy nauczyciele</p>
<p><b>Kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych</b></p>	<p>1. Kształtowanie uczuć i postaw patriotycznych.</p>	<p>- rozmowy i dotyczących tradycji rodzinnych, szkolnych, regionalnych i narodowych</p>	<p>Na bieżąco według potrzeb</p> <p>- wszyscy nauczyciele</p> <p>- Dyrektor</p> <p>- cała społeczność szkolna</p>

	<p>2. Kształtowanie postawy wzajemnego szacunku i zaufania między wszystkimi członkami społeczności szkolnej.</p> <p>3. Uwrażliwienie na zasady postępowania i współżycia w szkole uczniów, pracowników szkoły oraz rodziców oraz przestrzeganie zasad kultury osobistej.</p> <p>4. Zapobieganie dyskryminacji.</p> <p>5. Zapobieganie podejmowaniu przez uczniów zachowań ryzykownych.</p>	<p>- uczestnictwo w koncercie z okazji Narodowego Święta Niepodległości</p> <p>- organizowanie zajęć, spotkań zwłaszcza wokół muzyki, integrujących społeczność szkolną</p> <p>- włączanie w organizację imprez całej społeczności szkolnej</p> <p>- rozmowy i spotkania uświadamiające</p>	
<p><b>Wspomaganie uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji</b></p>	<p>Rozpoznawanie możliwości psychofizycznych i potrzeb rozwojowych uczniów i reagowanie w indywidualnych przypadkach.</p>	<p>- organizowanie działań wspomagających uczniów wybitnie zdolnych (np. konsultacje, warsztaty metodyczne) oraz działań wspomagających uczniów będących w trudnej sytuacji materialnej i społecznej</p> <p>- rozmowy z uczniami</p>	<p>Na bieżąco według potrzeb</p> <p>- zespół ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wszyscy nauczyciele</p>

## 7. Założenia i cele Programu.

### 7.1. Założenia

#### a) ogólne

- 1.1.1. Rodzice posiadają największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci.
- 1.2. Szkoła pełni rolę wspierającą rodzinę w kwestii wychowania.
- 1.3. Przedmiotem wychowania i kształcenia jest uczeń z jego potrzebami rozwojowymi.

#### b) szczegółowe

- 1.4. Nauczanie odbywa się w ramach zajęć popołudniowych, co najmniej 2 razy w tygodniu.
- 1.5. Poza zajęciami obowiązkowymi uczeń uczestniczy w koncertach, audycjach klasowych, konkursach i przesłuchaniach organizowanych przez Szkołę i instytucje pozaszkolne oraz organ nadzoru pedagogicznego.
- 1.6. Realizacja zadań wychowawczych wymaga od nauczycieli umiejętności pedagogicznych, dydaktycznych i organizacyjnych.
- 1.7. Przy realizacji wspólnych zamierzeń, co jest istotnym elementem wychowania poprzez działania artystyczne, ma miejsce aktywizacja i integracja uczniów.
- 1.8. Poprzez udział w planowaniu, organizowaniu i przygotowywaniu imprez klasowych i szkolnych, popisów, wycieczek, wyjazdów itp. zakłada się rozwój określonych aktywności uczniów.
- 1.9. Podejmowanie działań na rzecz środowiska szkolnego poprzez udział w pracach zainicjowanych np. przez samorząd uczniowski, współorganizowanie akcji charytatywnych jest elementem edukacji prospołecznej.
- 1.10. Kształtowanie wśród uczniów umiejętności dostrzegania potrzeb innych osób, co towarzyszy wszelkim aktywnościom z ich udziałem.
- 1.11. Włączanie w miarę możliwości rodziców do realizacji zadań wychowawczych.
- 1.12. Udział w działaniach na rzecz środowiska lokalnego i poza nim - w konkursach, koncertach oraz imprezach artystycznych - jako prezentowanie nie tylko dorobku własnego ale i Szkoły.
- 1.13. Stwarzanie warunków do rozwoju indywidualnych zainteresowań i uzdolnień uczniów.
- 1.14. Diagnozowanie potrzeb uczniów i wspieranie ich indywidualnych dążeń, pomoc w przezwyciężaniu własnych trudności i ograniczeń.
- 1.15. Dbłość o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów w szkole i w życiu pozaszkolnym – jako nadrzędny element funkcjonowania Szkoły.
- 1.16. Monitorowanie zachowania uczniów i przeciwdziałanie zachowaniom niewłaściwym.

### 7.2. Cele Programu:

#### a) Cele dydaktyczne:

- zainteresowanie ucznia muzyką,
- rozwijanie uzdolnień muzycznych i umiejętności technicznych i interpretacyjnych,
- wdrożenie do systematycznego i samodzielnego ćwiczenia,
- rozwijanie umiejętności muzykowania zespołowego,
- przygotowanie ucznia do publicznych występów,
- zapoznanie ucznia z podstawową wiedzą o muzyce,

- przygotowanie absolwentów do dalszego kształcenia muzycznego.

b) Cele wychowawcze:

Poprzez nauczanie i wychowanie Szkoła dąży do integralnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia:

- emocjonalnej - kształtowanie umiejętności wyrażania uczuć oraz radzenia sobie z emocjami,
- fizycznej - dbałość o prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny,
- społecznej - rozwijanie umiejętności nawiązywania kontaktów interpersonalnych,
- intelektualnej i duchowej - kształcenie postawy twórczej, rozbudzanie i rozwijanie uzdolnień oraz zainteresowań muzycznych,
- kultury osobistej i przestrzegania norm moralnych - uczenie nawyków dobrego wychowania, zasad kultury osobistej oraz szacunku dla dobra wspólnego.

2.3 Cele profilaktyki:

- bezpieczeństwo uczniów:

- monitorowanie bezpieczeństwa uczniów na terenie Szkoły i poza nią
- tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów,
- dbałość o bezpieczeństwo uczniów podczas zajęć, przerw, imprez szkolnych i pozaszkolnych,
- uwrażliwienie uczniów na zagrożenia podczas drogi do i ze Szkoły oraz na sytuacje stwarzające zagrożenie,
- uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia, np. powódź, pożar oraz zasad zachowania bezpieczeństwa w budynku szkolnym i jego otoczeniu;

- ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w szkole:

- diagnozowanie poziomu bezpieczeństwa, przejawów agresji fizycznej, werbalnej, czy tzw. hejtu w Szkole oraz w powiązanej ze szkołą przestrzeni internetowej,
- uświadamianie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić,
- wdrażanie działań na rzecz ograniczania ewentualnej agresji i przemocy,
- kształtowanie umiejętności asertywnych,
- kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych; uczenie zachowań prospołecznych,
- wskazywanie dróg szukania pomocy,
- pedagogizacja rodziców;

- rozwijanie umiejętności współzycia społecznego:

- przedstawianie i omawianie zasad i reguł współzycia w klasie, szkole, grupie koleżeńskiej,
- afirmacja zachowania prezentującego wysoką kulturę osobistą wobec wszystkich członków społeczności szkolnej oraz na całym terenie Szkoły
- uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych, wzbudzanie empatii, tolerancji,
- integrowanie społeczności szkolnej,
- edukacja prawna uczniów i w zakresie dróg korzystania z pomocy w indywidualnych przypadkach,
- dbałość o prawidłowe relacje z rodzicami i włączanie ich w realizację zadań wychowawczych;

- rozszerzenie działań na rzecz propagowania zdrowego trybu życia:

- popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu,
  - uświadamianie konieczności zachowania higieny i ergonomii pracy,
  - kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą,
  - kształtowanie nawyków prawidłowego odżywiania się,
  - poszerzanie zainteresowań i wiedzy uczniów;
- profilaktyka uzależnień:
    - rozpoznawanie sytuacji domowej wychowanków,
    - profilaktyka antynikotynowa, antyalkoholowa,
    - profilaktyka w zakresie lekomanii i narkomanii,
    - profilaktyka uzależnienia od komputera i urządzeń elektronicznych,
    - kształtowanie umiejętności asertywnych;
- podejmowanie działań mających na celu wzmacnianie motywacji dzieci do własnego rozwoju:
    - uświadamianie uczniom ich mocnych stron i potencjalnych możliwości,
    - rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów,
    - wskazywanie pożądanych wzorców zachowań w szkole i poza nią,
    - zapobieganie nadmiernej absencji i spóźnieniom uczniów,
    - pomoc uczniom w przezwyciężaniu własnych trudności i ograniczeń,
    - rozwijanie umiejętności rozpoznawania i ujawniania swoich uczuć i emocji,
    - pedagogizacja rodziców.

## 8. Zadania pracowników Szkoły.

### 8.1. Dyrektor Szkoły:

- tworzy warunki sprzyjające efektywnej pracy wychowawczej,
- buduje klimat współpracy i zaufania,
- pozwala nauczycielom, rodzicom i uczniom na realny wpływ na jakość pracy wychowawczej.

### 8.2. Nauczyciel przedmiotu głównego:

- rozbudza zamiłowanie ucznia do muzykowania solowego i zbiorowego,
- rozbudza w uczniu potrzebę rozwijania uzdolnień i zainteresowań,
- kształtuje samodzielność ucznia,
- kształtuje u ucznia potrzebę ciągłego doskonalenia się,
- kształtuje osobowość artystyczną ucznia,
- kształtuje aktywną postawę wobec kultury.
- rozbudza wyobraźnię muzyczną,
- rozbudza potrzebę twórczego wyrażania się.

### 8.3. Nauczyciel przedmiotów ogólnomuzycznych:

- uczy umiejętności współzycia z grupą rówieśniczą,
- kształtuje umiejętność zachowania dyscypliny,
- kształtuje umiejętność koncentracji,
- kształtuje postawę patriotyczną poprzez poznawanie roli polskich kompozytorów i wykonawców w rozwoju kultury europejskiej i światowej,
- rozbudza wyobraźnię i aktywność twórczą,



- kształtuje umiejętności logicznego i analitycznego myślenia,
- podkreśla wagę czynnego uczestniczenia w życiu koncertowym szkoły,
- kształtuje osobistą postawę wobec kultury narodowej, europejskiej i światowej.

#### 8.4. Inni pracownicy szkoły:

- każdy pracownik szkoły zobowiązany jest do stosownego reagowania na dostrzeżone dobro i zło w zachowaniu ucznia.

## 9. Współpraca rodziców i Szkoły w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej.

9.1. Współpraca z rodzicami rozpoczyna się w momencie przyjęcia dziecka do Szkoły i bazuje na wzajemnym zrozumieniu i zaufaniu.

9.2. Rodzice powinni być przekonani o tym, że to właśnie oni decydują o wychowaniu swoich dzieci, a nauczycieli postrzegać jako tych, którzy w tym procesie pomagają.

9.3. Współpraca ta opiera się na:

- znajomości i akceptacji przez rodziców programów, regulaminów i innych dokumentów szkolnych,
- możliwości wyrażania opinii na temat programów i podręczników szkolnych,
- przedstawieniu wniosków i uwag dotyczących pracy wychowawczej,
- współpracy z nauczycielami w realizacji zadań wychowawczych,
- włączaniu się do opieki nad dziećmi podczas wycieczek, koncertów i innych imprez szkolnych,
- uzgadnianiu sposobów reagowania na łamanie przez uczniów dyscypliny i regulaminów szkolnych,
- ustaleniu formy pomocy finansowej rodziców dla Szkoły (dofinansowanie wyjazdów uczniów na konkursy, wycieczki, nagród, materiałów dydaktycznych),
- współdziałaniu w zakresie kształtowania pozytywnego wizerunku Szkoły w środowisku,
- włączaniu się w działalność i kompetencje ustawowe Rady Rodziców.

## 10. Literatura.

1. U. Bissinger-Ćwierz, *Raport: „Monitoring jakości programów wychowawczo-profilaktycznych publicznych szkół muzycznych I stopnia realizujących kształcenie wyłącznie artystyczne”*. CEA, Lublin 2020, dostęp:
2. U. Bissinger-Ćwierz, *Raport: Jakość programów wychowawczych oraz szkolnych programów profilaktyki realizowanych w szkolnictwie artystycznym w roku szkolnym 2012/2013*. CEA, Lublin 2013, dostęp: [https://cea-art.pl/poradnictwo/RAPORT\\_jakosc\\_programow.pdf](https://cea-art.pl/poradnictwo/RAPORT_jakosc_programow.pdf)
3. U. Bissinger-Ćwierz, *Jakość programów wychowawczych oraz szkolnych programów profilaktyki realizowanych w szkolnictwie artystycznym – wybrane zagadnienia z raportu CEA*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 2, Warszawa 2014, dostęp: <https://cea-art.pl/pub/z-2-caly-m.pdf>
4. U. Bissinger-Ćwierz, *Profilaktyka uzależnień w szkolnictwie artystycznym – podsumowanie ogólnopolskiego projektu CEA*. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015, dostęp: [https://cea-art.pl/pub/z\\_3\\_caly\\_m.pdf](https://cea-art.pl/pub/z_3_caly_m.pdf)

5. U. Bissinger-Ćwierz, *Psychopedagogiczne metody pracy z uczniem najmłodszym oraz uczniem ryzyka dysleksji w szkole muzycznej. Poradnik dla nauczycieli klas instrumentalnych zawierający ponad 50 ćwiczeń i zabaw wspomagających grę na instrumencie*. CEA, Warszawa 2016,  
dostęp: [https://cea-art.pl/pub/Psychopedagogiczne\\_metody\\_pracy.pdf](https://cea-art.pl/pub/Psychopedagogiczne_metody_pracy.pdf)
6. Z. Konaszekiewicz, *Specyfika szkoły muzycznej w Polsce – szanse i zagrożenia*, w: Beata Lewińska (red. nacz.) *Szkoła Artystyczna – kwartalnik Centrum Edukacji Artystycznej*, Centrum Edukacji Artystycznej, Warszawa 2018, zeszyt 2/2018 s. 41 – 56, dostęp: <https://cea-art.pl/kwartalnik/ART-2.pdf>
7. Macander, *Metody i sposoby prowadzenia diagnozy w szkole i placówce oświatowej* [w:] M. Konopczyński, J. Borowik i in., *Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki oświatowej*. ORE, Warszawa 2017,  
dostęp: <https://www.ore.edu.pl/2017/05/programwychowawczo-profilaktyczny/>
8. A. A. Nogaj, R. Ossowski, *Cechy osobowości uczniów szkół muzycznych, a poziom otrzymywanego wsparcia społecznego*, *Polskie Forum Psychologiczne Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego*, Bydgoszcz 2017, tom 22, numer 1, ss. 71 – 89.
9. E. Sokołowska, *Model monitoring-interwencja-profilaktyka-promocja w pracy z uczniem zdolnym*. *Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA*, nr 1, Warszawa 2013, dostęp: <https://cea-art.pl/pub/Zeszyty%20Psychologiczno-Pedagogiczne%20CEA%20%20Zeszyt%20nr%201.pdf>
10. J. Śmieszalska, *Profilaktyka dolegliwości wynikających ce specyfiki gry na instrumentach muzycznych – nowe wyzwanie dla nauczycieli*. *Zeszyty PsychologicznoPedagogiczne CEA*, nr 3, Warszawa 2015, dostęp: [https://cea-art.pl/pub/z\\_3\\_caly\\_m.pdf](https://cea-art.pl/pub/z_3_caly_m.pdf)
11. M. Wieczorek, *Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki*. ORE, Warszawa 2018, dostęp: <http://www.bc.ore.edu.pl/Content/922/Program+wychowaczoprofilaktyczny+krok+po+kr oku.pdf>
12. B. Wojtanowska-Janusz, *Realizacja programów wychowawczych na przykładzie szkół muzycznych bez pionu ogólnokształcącego w regionie lubelskim*. *Zeszyty PsychologicznoPedagogiczne CEA*, nr 3, Warszawa 2015,  
dostęp: [https://cea-art.pl/pub/z\\_3\\_caly\\_m.pdf](https://cea-art.pl/pub/z_3_caly_m.pdf)
13. B. Wojtanowska-Janusz, *Rola wsparcia psychologicznego w budowaniu odporności psychicznej uczniów szkół muzycznych*. *Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA*, nr 4, Warszawa 2017,  
dostęp: <https://cea-art.pl/pub/CEA-z-4-maly.pdf>
14. A. Wojtaszek, *Profilaktyka i higiena głosu w muzycznej edukacji dzieci i młodzieży*. *Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA*, nr 3, Warszawa 2015, dostęp: [https://ceaart.pl/pub/z\\_3\\_caly\\_m.pdf](https://ceaart.pl/pub/z_3_caly_m.pdf)

## CZEŚĆ II. Plan wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2023/2024

### 1. Odniesienie do realizacji Planu w poprzednim roku szkolnym.

Działania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w roku szkolnym 2022/2023 poddawane były obserwacji i ocenie, dokonywanej przez kadre kierowniczą i nauczycieli po analizie potrzeb i problemów wychowawczych, uwzględnianiu ewentualnych wniosków uczniów i rodziców.

W tym kontekście zasadnym jest zwrócenie uwagi na:

- a) prowadzenie zdrowego trybu życia uczniów uczęszczających do szkoły ogólnokształcącej i popołudniowej szkoły muzycznej (zachęcanie do aktywności fizycznej, regularnego odżywiania się, dbałości o higienę swojej pracy, wystarczającej ilości snu),
- b) identyfikację zagrożeń cywilizacyjnych, będących współcześnie zagrożeniem natury wychowawczej, moralnej, społecznej (korzystanie ze smartfonów, spędzanie wolnego czasu, problemy cyberprzestrzeni, środki psychoaktywne),
- c) organizację procesów edukacyjnych w sposób sprzyjający uczeniu się (proponowanie ciekawych metod, również interaktywnych – aplikacje, programy, kanały transmitujące wydarzenia artystyczne).

### 2. Uwzględnienie priorytetów wychowawczo-profilaktycznych na rok 2023/2024.

W Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Bronisława Rutkowskiego w Krakowie, w roku szkolnym 2023/2024 głównymi priorytetami profilaktyczno-wychowawczymi, których realizacja jest szczególnie istotna w kontekście trwającej pandemii są:

- 1) zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologicznego – pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
- 2) organizacja działań wspierających, o charakterze interaktywnym oraz integrującym społeczność szkolną, którym jest np. organizacja w tygodnia świadomości profilaktyki zdrowia psychicznego i fizycznego „**Psyche & Soma**”, koncentrującego całą społeczność szkolną wokół tematyki prozdrowotnej, w szczególności dotyczącej zdrowia psychicznego i fizycznego.
- 3) wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
- 4) organizacja wydarzenia „**Cyberprzestrzeń – Cyberbezpieczeństwo**”, podczas którego zostanie poruszona m.in. problematyka nadmiernego korzystania z Internetu, bezprawnego użycia wizerunku w sieci, zagrożenia prywatności, niebezpiecznych kontaktów w Internecie, łamanie prawa autorskiego.

Niezależnie od powyższych jako stałe elementy wdrażane powinny być działania wychowawcze szkoły – w tym wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.

### 3. Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń Szkoły.

**Diagnoza** problemu opiera się w dużej mierze o nieformalne obserwacje zachowań uczniów, ich reakcji na labilność warunków funkcjonowania w większości obszarów ich aktywności, przedłużające się zagrożenie zdrowotne, masowe publikowanie budzących niepokój wiadomości we wszystkich mediach (w tym wiadomości mniej lub bardziej wiarygodnych) i tym podobnych czynników, które nigdy wcześniej nie miały aż takiego natężenia. Zatem bezpieczeństwo uczniów w sieci oraz ich zdrowie fizyczne i psychiczne, podobnie jak w minionym roku szkolnym, będą głównymi tematami wokół których będą zbudowane działania niniejszego Programu.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2023/2024 oraz określenia jego diagnozy, uwzględniono ponadto również wyniki anonimowej ankiety przeprowadzonej wśród uczniów SM I stopnia, SM II stopnia oraz rodziców uczniów SM I stopnia, dotyczącej znajomości wdrażanych akcji wynikających z realizacji szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego oraz oceny własnego poczucia bezpieczeństwa w szkole.

Udział w ankiecie wzięły 42 osoby: 13 uczniów SM I stopnia, 24 uczniów SM II stopnia oraz 5 rodziców. Jej wyniki wskazują, że dużym poziomem znajomości szkolnych programów Tygodnia Profilaktyki Zdrowia Psychicznego i Fizycznego Psyche&Soma oraz Tygodnia świadomości e-zagrożeń Cyberprzestrzeni-cyberbezpieczeństwo wykazali się uczniowie SM I stopnia, a także rodzice – jedynie 3/10 uczniów oraz 1/5 rodziców nie wiedziało o ich przeprowadzaniu. Z kolei wśród uczniów SM II stopnia aż 10/24 uczniów odpowiedziało, że słabo lub w ogóle nie zna niniejszych akcji.

Zarówno uczniowie, jak i rodzice zgodnie odpowiadali, że tego typu działania są potrzebne i wpływają pozytywnie na zwiększenie ich świadomości w poruszanej tematyce.

**Odpowiedzi twierdzącej na pytanie: czy uważasz SM im. B. Rutkowskiego za bezpieczną przestrzeń do nauki i rozwoju udzieliło 100% ankietowanych (42 osoby).**

W pytaniu otwartym dotyczącym swobodnej oceny funkcjonowania Szkoły wśród uczniów pojawiały się wyłącznie wypowiedzi pochlebne, akcentujące pozytywne aspekty jej działania. Uczniowie SM II stopnia docenili m.in.: wyposażenie sal, kompetentnych i wyrozumiałych nauczycieli, ciekawe projekty artystyczne i programy typu Erasmus czy działalność wydziału jazzowego. Co istotne, uczniowie ocenili, że szkoła dostrzega potrzeby zarówno uczniów uzdolnionych, jak i tych z problemami, a ci drudzy mogą liczyć na wsparcie: *Uważam, że Szkoła sprzyja poczuciu bezpieczeństwa i komfortu uczniów. Czuję się zaopiekowana, a także widzę, że nauczycielom i innym pracownikom Szkoły zależy na naszym komforcie, samopoczuciu i na naszej opinii / Szkoła bardzo wspiera uczniów z problemami, można zwracać się do nauczycieli, którzy zawsze chętnie pomagają / Świetni nauczyciele, bardzo pomocni. Zawsze można na nich liczyć.*

Pozytywnie oceniona została także szkolna „Strefa relaksu” jako dobre miejsce odpoczynku dla uczniów oczekujących na zajęcia, a także atmosfera panująca w szkole. Funkcjonowanie szkoły jeden z uczniów SM II st. opisał: *rewelacja w skali światowej*. Nie mniej entuzjastycznie wyrażali się o szkole uczniowie SM I st.: *Ta szkoła jest najlepszym miejscem na ziemi. Ma super atmosferę i miłych nauczycieli oraz super osoby. Będzie mi bardzo brakować tego miejsca / Uważam, że to najlepsza szkoła na świecie!* Rodzice zwykle nie decydowali się (z jednym wyjątkiem) na podzielenie się obserwacjami na temat funkcjonowania Szkoły.

Wnioski, które nasuwają się po przeprowadzeniu ankiety są następujące:

- szkolne akcje zaprojektowane w Programie profilaktyczno-wychowawczym takie, jak Tydzień Profilaktyki Zdrowia Psychicznego i Fizycznego Psyche&Soma oraz Tydzień

świadomości e-zagrożeń Cyberprzestrzeń-cyberbezpieczeństwo są dobrze znane uczniom SM I stopnia oraz wśród rodziców, ale wymagają większego upowszechnienia wśród uczniów SM II stopnia;

- szkolne akcje profilaktyczne są odbierane jako ważne i potrzebne i należy je kontynuować i propagować;

- SM im.B.Rutkowskiego pod względem zapewnienia bezpiecznych warunków dla nauki i rozwoju artystycznego jest jednoznacznie odbierana jako przestrzeń sprzyjająca i komfortowa, co zapewniają dobre warunki lokalowe i organizacja, a przede wszystkim stosunek Szkoły i jej pracowników (w tym nauczycieli) dbających o dobrostan psycho-fizyczny uczniów.

Wnioski powyższe zostały wykorzystane w bieżącym programie wychowawczo-profilaktycznym na rok 2023/2024.

#### 4. Cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2022/2023.

##### CELE OGÓLNE

- 1) Rozpoznawanie potrzeb ucznia, jego środowiska oraz zapewnienie mu pomocy pedagogicznej, psychologicznej i zdrowotnej.
- 2) Wzrost bezpieczeństwa ucznia w środowisku szkolnym i poza nim, umiejętność rozpoznawania i reagowania na zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia.
- 3) Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania oraz wysławiania się, budowanie prawidłowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi, tworzenie atmosfery bezpiecznej komunikacji w sieci.
- 4) Zapobieganie uzależnieniom. Edukacja prozdrowotna.
- 5) Współpraca z rodzicami w zakresie wzmacniania przekazu na temat bezpieczeństwa w sieci oraz zdrowia.

##### CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1) Rozpoznawanie potrzeb ucznia, jego środowiska oraz zapewnienie mu pomocy pedagogicznej, psychologicznej i zdrowotnej.

CELE	FORMY REALIZACJI	DZIAŁANIE	
		SM I st.	SM II st.
Rozpoznawanie potrzeb ucznia, jego środowiska oraz zapewnienie mu pomocy pedagogicznej, psychologicznej i zdrowotnej.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- indywidualna praca wychowawcza z poszczególnymi uczniami: rozwijanie uzdolnień w miarę możliwości rozwoju, zachęcanie do aktywności w pracach społeczności szkolnej, motywowanie do indywidualnego rozwoju, wzmacnianie poczucia własnej wartości,</li> <li>- rozpoznanie środowiska domowego ucznia,</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- praca ucznia jest doceniana zarówno przez nauczyciela, dyrektora szkoły i rodzica,</li> <li>- nauczyciel rozpoznaje sytuację rodzinną ucznia zarówno podczas zajęć indywidualnych, jak i obserwację,</li> </ul>	

	<p>wdrażanie działań kształcących u uczniów umiejętność walki ze stresem i treścią,</p> <p>kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, wdrożenie do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, prawidłowego odżywiania się, aktywności fizycznej,</p> <p>- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wczesne wykrywanie przemocy wśród uczniów, ochronę ofiar przemocy, w razie konieczności wszczęcie procedury "Niebieskiej Karty".</p>	<p>- w ramach zajęć indywidualnych nauczyciel stosuje zasadę pozytywnego wzmocnienia,</p> <p>- rozmowy nauczyciela z uczniami i rodzicami,</p> <p>- rozmowy z uczniem, rodzicami, współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia, uczestnictwo w szkoleniach.</p>
--	---	--

2) Wzrost bezpieczeństwa ucznia w środowisku szkolnym i poza nim, umiejętność rozpoznawania i reagowania na zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia.

CELE	FORMY REALIZACJI	DZIAŁANIE	
		SM I st.	SM II st.
Wzrost bezpieczeństwa ucznia w środowisku szkolnym i poza nim	<p>- utrwalanie zasad bezpiecznego zachowania w szkole i poza nią</p> <p>- zapewnienie uczniom właściwej opieki podczas zajęć lekcyjnych oraz imprez organizowanych poza terenem szkoły (wycieczki, konkursy, koncerty)</p>	<p>- przypominanie uczniom zasad bhp oraz zasad bezpieczeństwa w czasie pandemii COVID-19</p> <p>- podczas zajęć, uroczystości, koncertów, imprez poza szkolnych uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela</p>	
umiejętność rozpoznawania i reagowania na zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia	- zapoznanie uczniów z procedurami reagowania w sytuacjach zagrożenia	- uczeń zna numery telefonu odpowiednich służb i potrafi powiadomić je o zagrożeniu	

3) Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania oraz wysławiania się, budowanie prawidłowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi, tworzenie atmosfery bezpiecznej komunikacji w sieci.



CELE	FORMY REALIZACJI	DZIAŁANIE	
		SM I st.	SM II st.
Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania oraz wysławiania się, budowanie prawidłowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi, tworzenie atmosfery bezpiecznej komunikacji w sieci	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pogłębianie wiedzy uczniów dotyczącej zasad kulturalnego zachowania się</li> <li>- rozwijanie kompetencji językowych oraz pielęgnowanie kultury słowa w trosce o bezpieczną komunikację, także w sieci</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pogadanki dotyczące kultury, umiejętności właściwego zachowania się w różnych sytuacjach</li> <li>- eliminowanie agresji słownej</li> <li>- zachęcanie do czytania wartościowych książek</li> <li>- brak akceptacji dla wszelkiego rodzaju „hejtu”</li> <li>- wyrabianie nawyków kulturalnego zwracania się do siebie nawzajem</li> </ul>	

4) Zapobieganie uzależnieniom. Edukacja prozdrowotna.

CELE	FORMY REALIZACJI	DZIAŁANIE	
		SM I st.	SM II st.
Zapobieganie uzależnieniom	- prowadzenie edukacji z zakresu tematyki uzależnień, uświadomienie wynikających z nich zagrożeń	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zaznajomienie uczniów z pojęciami bezpieczeństwa cyfrowego, cyberprzemocy, nadużywania Internetu oraz niebezpiecznymi kontaktami w sieci</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pogłębianie wiedzy uczniów na temat mechanizmów uzależnień, uczenie świadomego korzystania z Internetu i portali społecznościowych, kształtowanie postaw asertywnych</li> </ul>
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- informowanie młodzieży oraz ich rodziców o placówkach niosących pomoc osobom uzależnionym oraz telefonach zaufania służących wsparciem psychologów, czy też terapeutów</li> </ul>	

	- eliminowanie cyberprzemocy	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zwrócenie uczniom uwagi na formy cyberprzemocy przejawiające się m. in. w publikowaniu ośmieszających materiałów, zdjęć, filmów, wulgaryzmów, czy też złośliwego komentowania wpisów lub zdjęć</li> <li>- uświadamianie konsekwencji, jakie mogą ponieść sprawcy przemocy w „sieci”, - kształtowanie właściwych postaw i zachowań zmniejszających ryzyko bycia ofiarą</li> </ul>	
--	------------------------------	---	--

	- uczenie świadomego i umiejętnego korzystania z Internetu	- organizacja w szkole wydarzenia „Cyberprzestrzeń – Cyberbezpieczeństwo”	
		- prezentacje uczniów w formie plakatów, prac plastycznych	- pogadanki, zapoznanie uczniów z materiałami opublikowanymi na stronie <a href="http://muzykateoretyka.pl">muzykateoretyka.pl</a>
		- przedstawianie uczniom bogactwa zasobów Internetu poprzez prezentowanie rozmaitych nagrań z koncertów, czy też wywiadów z artystami za pośrednictwem stron tj. YouTube	
		- zakaz korzystania z telefonów komórkowych w trakcie lekcji, ograniczanie dostępu do Internetu w przestrzeni szkolnej	
		- zachęcanie do komunikacji uczniów i rodziców z nauczycielem drogą mailową, budując atmosferę zaufania i pozytywnie rozwiązując pojawiające się problemy	
		- uświadamianie konieczności ochrony danych osobowych i ograniczonego zaufania do obcych	
Edukacja prozdrowotna	- dbanie o higienę czasu wolnego	- zachęcanie uczniów do aktywności fizycznej	- rozmowy z uczniami na temat ich sposobów spędzania czasu wolnego
	- informowanie o zagrożeniach zewnętrznych i procedurach reagowania w razie wystąpienia zagrożenia	- sposoby zachowań podczas wystąpienia zewnętrznych zagrożeń fizycznych, np. wybuch pożaru, epidemii, kataklizmu	
	- zwrócenie uwagi na zagrożenia związane m. in. z agresywnym zachowaniem (fizycznym lub słownym) uczniów, korzystania z substancji psychoaktywnych, kradzieży, czy też wymuszeń	- uświadomienie uczniom wpływu, jakie wywierają na ich zachowania np. telewizja, gry komputerowe, Internet	- dbałość uczniów i nauczycieli o pozytywną atmosferę w klasie sprzyjającą lepszej komunikacji
			- pogadanki z uczniami na

		szkodliwości substancji odurzających i psychoaktywnych (tj. alkohol, narkotyki)
	- wypracowywanie zdrowych nawyków żywieniowych	- Organizacja w szkole tygodnia świadomości profilaktyki zdrowia psychicznego i fizycznego „ <b>Psyche &amp; Soma</b> ” - pogadanki dotyczące prawidłowego odżywiania się, zaburzeń odżywiania, szkodliwości spożywania napojów energetyzujących i prawidłowego planowania posiłków - publikacja za pośrednictwem dziennika elektronicznego materiałów dla Rodziców poświęconych bezpieczeństwu cyfrowemu oraz zdrowiu psychicznemu i fizycznemu dzieci

5) Współpraca z rodzicami w zakresie wzmocnienia przekazu na temat bezpieczeństwa w sieci oraz zdrowia.

CELE	FORMY REALIZACJI	DZIAŁANIE	
		SM I st.	SM II st.
Współpraca z rodzicami	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozwiązywanie zaistniałych problemów edukacyjno-wychowawczych poprzez spotkania indywidualne uczniów i rodziców z nauczycielami, rozmowy z przewodniczącym Zespołu</li> <li>- zapobieganie powstawaniu problemów edukacyjno-wychowawczych poprzez budowanie przez nauczycieli świadomości bezpieczeństwa uczniów w sieci i postaw prozdrowotnych</li> <li>- zachęcanie rodziców do aktywnego udziału w życiu Zespołu, w tym pomoc w organizowaniu wycieczek, uroczystości oraz imprez szkolnych i pozaszkolnych</li> <li>- umożliwienie rodzicom udziału w zajęciach i uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych</li> <li>- autonomia Rady Rodziców i podejmowane przez nią inicjatywy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- przekazywanie rodzicom informacji o bieżących postępach edukacyjnych ucznia, a także pojawiających się problemów</li> <li>- prezentowanie rodzicom rozmaitych materiałów z zakresu bezpieczeństwa cyfrowego oraz zdrowia fizycznego i psychicznego publikowanych za pośrednictwem dziennika elektronicznego</li> <li>- współuczestnictwo rodziców w organizowaniu różnorodnych imprez szkolnych i pozaszkolnych</li> <li>- umożliwienie rodzicom uczestniczenia w zajęciach indywidualnych, audycjach klasowych oraz imprezach pozaszkolnych</li> <li>- działalność Rady Rodziców w oparciu o zatwierdzony przez siebie Regulamin, inicjowanie wielu wydarzeń</li> </ul>	

## 5. Harmonogram zadań.

zadanie (tytuł, cel, forma)	odbiorcy	termin realizacji (r. szk. 2022/2023)	osoby odpowiedzialne
Zredagowanie i przekazanie projektu Programu wychowawczo-profilaktycznego Radzie Rodziców	Rada Rodziców oraz rodzice zainteresowany procesem tworzenia Programu	8 września	Zespół ds. planu wychowawczo-profilaktycznego; Dyrekcja
Zatwierdzenie Programu do realizacji w Szkole	nauczyciele, rodzice, uczniowie	10 września	Rada Rodziców, Rada Pedagogiczna, Dyrekcja
Opublikowanie Programu; upowszechnianie informacji o planowanych działaniach; nakłanianie całej społeczności szkolnej do zapoznania się z treścią Programu	nauczyciele, rodzice, uczniowie	II dekada września	Zespół ds. redagowania informacji z życia szkoły;  wszyscy nauczyciele
Rozmowy z uczniami na temat bezpieczeństwa w sieci oraz zdrowia psychicznego i fizycznego	uczniowie	cały rok szkolny na bieżąco a szczególnie w okresach realizacji głównych założeń Programu (Psyche&Soma i „Cyberprzestrzeń-Cyberbezpieczeństwo”)	wszyscy nauczyciele
Organizacja Tygodnia świadomości profilaktyki zdrowia psychicznego i fizycznego „Psyche & Soma”  forma zależna od trybu pracy szkoły: organizacja wydarzenia przy użyciu platformy MS Teams (zamieszczenie publikacji prozdrowotnych, pogadanki z uczniami na zajęciach indywidualnych i grupowych, inspiracja do aktywności uczniów w tematyce prozdrowotnej – prace w dowolnej formie, w tym plastycznej i ich promocja, organizacja wideokonferencji z możliwością udziału w niej całej społeczności szkolnej) lub organizacja w/w wydarzeń w szkole w połączeniu z aktywnością artystyczną – np. w formie audycji muzyczno-słownej	nauczyciele, rodzice, uczniowie	<b>listopad</b>	Zespół ds. planu wychowawczo-profilaktycznego, Samorząd Uczniowski; Rada Rodziców; wszyscy nauczyciele
Organizacja w szkole wydarzenia „Cyberprzestrzeń – Cyberbezpieczeństwo”, którego celem jest podnoszenie świadomości w społeczności	nauczyciele, rodzice, uczniowie	<b>marzec</b>	Zespół ds. planu wychowawczo-profilaktycznego, Samorząd Uczniowski;

szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów, względem bezpiecznego i zgodnego z prawem (w tym z poszanowaniem prawa autorskiego) korzystania z Internetu i jego zasobów			Rada Rodziców; wszyscy nauczyciele
Publikacja za pośrednictwem dziennika elektronicznego i/lub aplikacji Teams materiałów dla Rodziców poświęconych bezpieczeństwu cyfrowemu oraz zdrowiu psychicznemu i fizycznemu dzieci	rodzice	listopad, marzec - w okresach realizacji głównych założeń Programu (Psyche&Soma i „Cyberprzestrzeń-Cyberbezpieczeństwo”)	Zespół ds. planu wychowawczo-profilaktycznego
Opracowanie i przedstawienie raportu z przeprowadzonych działań, określenie wniosków i priorytetów wychowawczo-profilaktycznych na kolejny rok szkolny	Dyrekcja i cała społeczność szkolna	I dekada czerwca	Zespół ds. planu wychowawczo-profilaktycznego

## 6. Zaplanowana ewaluacja w pierwszej dekadzie czerwca 2024 roku oraz wnioski do pracy wychowawczo – profilaktycznej na następny rok.

Wszystkie działania wychowawczo-profilaktyczne poddawane są obserwacji i ocenie, dokonywanej przez nauczycieli po analizie potrzeb i problemów wychowawczych oraz po zapoznaniu się z wnioskami i sugestiami uczniów i rodziców.

### Sposoby i środki zbierania informacji oraz ewaluacji:

- 1) obserwacja zachowania uczniów, rozumienia i przestrzeganie norm,
- 2) obserwacja zachowania uczniów, utrwalanie informacji o przypadkach wymagających pomocy psychologoczo-pedagogicznej,
- 3) ocena stopnia świadomości uczniów na temat bezpieczeństwa w sieci,
- 4) obserwacja zaangażowania w naukę przy użyciu narzędzi zdalnych,
- 5) rozpoznanie poziomu świadomości uczniów na temat higieny psychofizycznej, w tym w procesie edukacyjnym,
- 6) ocena sytuacji wychowawczej Szkoły,
- 7) rozmowy z rodzicami na temat problemów wychowawczych
- 8) ankieta dla uczniów i rodziców dotycząca znajomości wdrażanych akcji wynikających z realizacji szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego oraz oceny poczucia własnego bezpieczeństwa w Szkole jako przestrzeni umożliwiającej naukę i rozwój artystyczny.